

KALKINMA AJANSLARININ GV,KDV, ÖTV,D.V,MTV VE ÖİV. MUAFİYLETİ hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.43.10.00-11391/6409-21
Tarih	20.07.2011

T.C.

KÜTAHYA VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.43.10.00-11391/6409-21

20/07/2011

Konu : KALKINMA AJANSLARININ GV,KDV, ÖTV,D.V,MTV VE ÖİV. MUAFİYLETİ

Ajansınızın, 25.07.2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulduğundan bahisle Gelir Vergisi, Katma Değer Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Motorlu Taşıtlar Vergisi, Özel İletişim Vergisi ve Damga Vergisinden muaf olup olmadığı hakkındaki sorunuza ilişkin Defterdarlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

Bilindiği üzere, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun ile görev ve yetkileri belirtilen Kalkınma Ajansları bu Kanunla düzenlemiş işlemleri nedeniyle kamu hukukuna, diğer bütün işlemlerinde ise özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet göstermekte olup, Ajansın gelirleri Kanunun 19 uncu maddesinde sayılmıştır.

Anılan Kanunun 26 ncı maddesinde, "Ajans; alacaklarının tahsili, taşınır ve taşınmaz mallarının alım, satım, kiralama ve devri, mal ve hizmet alımları, proje ve faaliyet desteği kapsamında yapılacak işlemler

ve düzenlenecek kâğıtlar ile ilgili olarak damga vergisi, harç ve fondan; yapılacak bağış ve yardımlar nedeniyle veraset ve intikal vergisinden muaftır." hükmü yer almaktadır.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez" hükmüne yer verilmiş olup, anılan Kanunun 94 üncü maddesinde ise "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

1- Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104'üncü maddelere göre" tevkifat yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre, Ajansınız tarafından yapılacak ücret ödemelerinden söz konusu madde kapsamında tevkifat yapılması gerekmektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin 1 inci bendinde, "Diğer kanunlardaki vergi muaflık ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklemek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir" şeklinde hüküm yer almaktadır.

Buna göre, yapılacak işlemler, yukarıda yer verilen hüküm uyarınca 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda belirtilen istisnalar arasında sayılmadığından, KDV istisnasından yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda, ÖTV kapsamına giren malların Kuzey Ege Kalkınma Ajansı tarafından ithalinde veya bu kuruluşa tesliminde ÖTV istisnası uygulanacağına dair bir hüküm bulunmamaktadır. Ayrıca Kanunun 10 uncu maddesinin 1 inci bendinde, ÖTV'ye ilişkin istisna ve muafiyetlerin ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle

düzenleneceği, diğer kanunlarda yer alan istisna veya muafiyet hükümlerinin bu vergi bakımından geçersiz olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu durumda, ÖTV kapsamındaki mallara ilişkin işlemler, Kanunda belirtilen istisnalar arasında yer almadığından vergiye tabi tutulması gerekmektedir.

MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde, "Motorlu Taşıtlar Vergisinin mükellefi; trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek ve tüzel kişilerdir." hükmü,

4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrasında;

"Aşağıda yazılı motorlu taşıtlar vergiden müstesnadır.

a)Genel ve özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy tüzel kişilikleri ve Türkiye Kızılay Derneđi adına kayıt ve tescil edilen taşıtlar (bu idarelere bağlı olup, ayrı tüzel kişiliği olan işletmeler ile özel kanunlarında malları Devlet malı sayılmış olan kuruluşların taşıtları hariç), bu vergiye tabi değildir.

...

Motorlu taşıtlar vergisi ile ilgili muaflık ve istisna hükümleri, bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Bu Kanunda yer almayan istisna ve muaflıklar hükümsüzdür. Ancak, uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır." hükmü,

yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, motorlu taşıtlar vergisinin mükellefi ilgili sicilde adına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilenler olmakta, genel ve özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy tüzel kişilikleri ve Türkiye Kızılay Derneđi adına kayıt ve tescil edilen taşıtların motorlu taşıtlar vergisinden istisna olması, diğer Kanunlarda yer alan ancak 197 sayılı Kanunda yer almayan muaflık ve istisnaların hükümsüz sayılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde, "Ajanslar, bölgeler esas alınarak, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulur. Ajans merkezinin bulunacağı il, kuruluş kararnamesinde belirtilir.

Ek 1 listede belirtilen bölgelerin yeniden düzenlenmesine ve kurulmuş olan Ajansın kaldırılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Ajanslar, tüzel kişiliği haiz ve bu Kanunla düzenlenmemiş bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabidir." hükmü bulunmaktadır.

Buna göre,Devlet Planlama Teşkilatından ayrı tüzel kişiliğe sahip Ajansınız adına kayıt ve tescilli bulunan taşıtlardan dolayı adınıza motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi gerekmektedir.

ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ YÖNÜNDEN

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun "Özel İletişim Vergisi" başlıklı 39 uncu maddesinin 4 ve 5 inci fıkralarında, "Verginin mükellefi; birinci fıkrada sayılan elektronik haberleşme hizmetlerini sunan işletmecilerdir. Verginin matrahı, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder. Bir aya ait özel iletişim vergisi, izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Bu verginin beyan ve ödenmesine ilişkin olarak 47 ve 48 inci madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri uygulanır. İlgili mevzuatına göre yetkilendirilen elektronik haberleşme işletmecilerinin, Hazineye ödeyecekleri payın hesaplanmasında özel iletişim vergisi dikkate alınmaz. Özel iletişim vergisi, düzenlenecek faturalarda ayrıca gösterilir." hükmü yer almakta olup, bu Kanunda başkaca muafiyet ve istisnalara ilişkin bir belirleme yapılmamıştır.

Bu nedenle, Ajansınız tarafından 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun Özel İletişim Vergisi kapsamında yapılacak işlemlerin, ÖİV istisnasından yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 9 uncu maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olduğu; 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, birden fazla kişi tarafından imza edilen kağıtlara ait vergi ve cezanın tamamından imza edenlerin müteselsilen sorumlu olduğu, bunlar arasında vergiden müstesna olanların bulunmasının damga vergisinin noksan ödenmesini gerektirmeyeceği, damga vergisinden muaf kuruluşlarca kişilerin (1) sayılı tabloda yer alan işlemleriyle ilgili olarak düzenlenen ve sadece bu kurumların imzasını taşıyan kağıtlara ait verginin tamamının kişiler tarafından ödeneceği, ancak bu kağıtlara ait verginin hiç ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte kurumların da müteselsilen sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanunun 5917 sayılı Kanunun 37 nci maddesiyle değişik 26 ncı maddesinde muafiyet hükümlerine yer verilmişse de, bu muafiyet genel bir damga vergisi muafiyeti olmayıp sadece söz konusu maddenin konusuna giren kağıtları kapsamaktadır.

Buna göre, ajansınıza muafiyet uygulanması gereken söz konusu madde kapsamındaki işlemler için düzenlenen kağıtlara ait damga vergisinin, bu işlemlerin tarafı olan ve damga vergisi muafiyeti bulunmayan diğer kişilerce ödenmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, söz konusu kağıtlara ait damga vergisinin ödenmesi bakımından 488 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi hükmü uyarınca ajansınızın müteselsil sorumluluğu bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026